

Οι «Λόγοι περί Ιερωσύνης» του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Στο παρόν μελέτημα θέλουμε να καταδείξουμε τη σημαντικότητα της ιερωσύνης μέσα στην Ορθόδοξη παράδοση. Η μορφή του Ιερέα, ο οποίος θα πρέπει να είναι μιμητής των Αποστόλων αλλά κυρίως του ίδιου του Ιησού, που είναι ο Μέγας Αρχιερέυς, περνώντας μέσα από το μικροσκόπιο της ιστορικής πραγματικότητας παραμένει πάντα η ίδια. Το αγγελικό τού χαρακτήρα του, η εκούσια πτωχεία, η στέρηση, η κακουχία, η προσευχή αλλά και η υπακοή στο θέλημα του Θεού είναι ίσως τα βασικότερα χαρακτηριστικά που πρέπει να πηγάζουν από την προσωπικότητα του Ιερέα και που θα πρέπει να παραμένουν αναλλοίωτα στο διάβα της ιστορίας. Βέβαια η συμπόρευση με τη σύγχρονη πραγματικότητα αλλά και τις ανάγκες του ποιμνίου κρίνεται επίσης απαραίτητη, χωρίς όμως να ξεφεύγει από τις βασικές αρχές που αναφέραμε.

Αφετηρία του παρόντος μελετήματος υπήρξαν οι έξι «Λόγοι περί Ιεροσύνης» του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου. Στη συνέχεια θα κάνουμε λεπτομερή ανάλυση της παραπάνω κειμενικής πηγής, θέλοντας να αναδείξουμε τη δυναμική του θέματος αλλά και τη διαχρονική του πορεία μέσα στο πέρασμα των αιώνων.

Ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος μεταξύ των πάρα πολλών θεολογικών θεμάτων με τα οποία ασχολήθηκε στη πενήντάχρονη περίπου βιοτή του, εξέχουσα σημασία έδωσε στη σπουδαιότητα της Ιεροσύνης. Έτσι, συγγράφει ένα αρκετά ογκώδες έργο με πρόφαση την άρνηση του επιστήθιου φίλου, Βασιλείου, στο Επισκοπικό αξίωμα αλλά με κύριους και πραγματικούς αποδέκτες όλους όσους έχουν το Θείο Πόθο της Ιεροσύνης. Το έργο είναι διαιρεμένο σε τρία μέρη. Στο πρώτο που είναι ο Πρόλογος, ο Ιωάννης περιγράφει τη μακρόχρονη σχέση που συνδέει τους δύο άνδρες αλλά και τα αισθήματα αγάπης που τρέφουν ο ένας για τον άλλο.

Στο κυρίως μέρος που είναι και το εκτενέστερο, κάνει αναφορά σε τρεις βασικές αρχές: α) στο ότι ο εκλεγμένος ιερωμένος πρέπει να μετρά τις δυνάμεις του και συνυπολογίζει τις ευθύνες της αποδοχής αλλά και της απόρριψης, β) στο γεγονός ότι η ιεροσύνη χρειάζεται ηθική, πνευματική αλλά και διοικητική δύναμη και γ) ότι οι κληρικοί πρέπει να έχουν επαρκή μόρφωση για να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα του ποιμνίου αλλά και των κακοδοξιών. Στο τρίτο μέρος, τον επίλογο, κλείνει με ένα χαιρετισμό προς τον εικονικό του φίλο Βασίλειο.

Το σύγγραμμα αυτό έχει θεωρητικό χαρακτήρα και αποβλέπει σε μεγάλο βαθμό στη παραίνεση προς τα άτομα που έχουν το θείο πόθο της Ιεροσύνης καθώς επίσης και στην καταπολέμηση των εραστών του επισκοπικού θρόνου και αξιώματος προς χάριν φιλοδοξίας και πλουτισμού. Θέλοντας ο Ιερός Πατέρας να καταδείξει ότι η Ιεροσύνη είναι αξίωμα και Θείο Χάρισμα και όχι επάγγελμα, που ασκείται επί γης αλλά τα αποτελέσματά της ανεβαίνουν στους ουρανούς, κάνει εκτενείς αναφορές στις υποχρεώσεις αλλά και στις δυσκολίες που προκύπτουν στη ζωή του Ιερωμένου.

Ξεκινάει λοιπόν ο Ιερός Χρυσόστομος και στον πρώτο του λόγο, ο οποίος είναι και καθαρά εισαγωγικός, προσπαθεί να εξηγήσει στον επιστήθιο φίλο του το λόγο για τον οποίο δεν συνασκήτευσαν. Και αυτός είναι η ίδια του η μητέρα. Καθώς ο Άγιος έμεινε από μικρή ηλικία ορφανός από πατέρα αισθανόταν ως ηθική υποχρέωση να γηροκομήσει τη μητέρα του. Στη συνέχεια, η κουβέντα φτάνει στο σημείο της είδησης ότι και οι δύο επιλέχθηκαν για το Επισκοπικό Αξίωμα. Βέβαια, ο Ιωάννης καταλαβαίνοντας ότι δεν ήταν έτοιμος ακόμη, αρνείται ενώ ο φίλος του, όντας σίγουρος ότι θα δεχθεί, δέχεται την κλήση. Έτσι ο Βασίλειος τον

κατηγορεί ότι ουσιαστικά εξαπατήθηκε και θέλει να ακυρώσει την χειροτονία του. Αντίθετα, ο Άγιός μας σε μια προσπάθειά του να τον πείσει να χειροτονηθεί, καθώς θεωρεί ότι είναι πολύ ικανός, προσπαθεί να του καταδείξει τη διαφορά που υπάρχει ανάμεσα στην “εύκαιρη” και ωφέλιμη απάτη, όπως τη χαρακτηρίζει, και στην βλάπτουσα αλήθεια. Η δεύτερη τις περισσότερες φορές κρίνεται χρησιμότερη και ωφελιμότερη.

[Συνεχίζεται]